

Hej Zeren! Du har tilldelats Konstfrämjandet nya curatorsresidens i Norrbotten. Kan du berätta lite om dig själv?

Hej Lucie! Tack för att vi kunde ha det här samtalet!

Jag är en oberoende curator som mestadels arbetar med ekokritik och kulturfenomen som ofta blir förbisedda i det postmoderna samhället. En stor del av mitt fokus kretsar kring skadligt bruk av marker och vatten, och dess inverkan på ekosystemen. Jag driver själv ett konstnärresidens i Spanien, som är delvis "off-grid". Dit bjuder jag in konstnärer som intresserar sig för de här frågorna, och tillhandahåller utrymmen för alternativ konstproduktion och utforskande arbete kring material.

Vid sidan av det betraktar jag curatoruppdraget i ett vidare perspektiv än det konventionella. Min praktik kan därför variera enormt, beroende på vad det är jag vill ha sagt, och hur jag vill säga det. Ibland blir det här en rejäl utmaning för mig, men det är viktigt för mig att få till öppna samtal och omtanke i min praktik, och att söka alternativa ingångar till berättande och kontaktknytande. I ärlighetens namn vill jag inte bli betraktad uteslutande genom min praktik, vilket också kan vara rätt svårt givet sammanhanget, men jag är en person med en mångfald av intressen, önskemål, och behov, och alla dessa tar sig förr eller senare även uttryck i mitt arbete.

Du ska komma hit under våren och tillbringa en månad i Norrbotten. Det här blir även ditt första besök i Sverige. Vad var det som motiverade dig att ansöka till detta residens?

Som curator är jag alltid på jakt efter nya möten, och jag vill alltid komma i kontakt med nya platser som kanske kontrasterar starkt mot det jag är van vid. När en vän till mig vidarebefordrade Konstfrämjandet Norrbottens Open Call, så var det två saker som slog an hos mig: platsen, och Curera-projektets öppna form.

Att jag aldrig varit i Sverige förut och aldrig varit så långt norrut spelar såklart in, men jag tror ändå att det var den här specifika regionen som lockade mest av allt. Till att börja med är jag medcurator till ett projekt med ekologifokus, där jag samarbetar med en samisk curator från Norge. Därför fanns redan en önskan om att lära känna landskapet och bekanta mig med de miljöfrågor som är specifika för regionen i stort, men jag tror att det också fanns ett mer personligt skäl.

2017 blev jag bekant med Britta Marakatt-Labbas arbete genom ett av hennes verk om gruvsdriften i norra Sverige. Hennes konstverk ingöt en sådan djup sorg i mig, eftersom jag också kommer från ett land som drabbats av oåterkallelig förstörelse till följd av gruvsdrift – men samtidigt blev det slående för mig att våra egna nomader (Yörük[JS1] och Turkmener) lever så avskärmat från samtidskonsten och hela den samtida diskursen. Därför vill en del av mig få en förståelse för hur den här kulturen och de konstnärer som arbetar i trakten tog initiativ till att på ett eller annat sätt fortsätta berätta sina berättelser, och varför samma sak inte hände eller kunde hända hos oss. Jag måste tacka dig, Lucie, för att du ställde den här frågan. Jag tror inte jag formulerat den tanken i ord förut. Den ligger inte direkt på någons dagordning, och jag tänkte nog inte att den skulle vara relevant för någon annan än mig själv, men jag är glad att du fick mig att tänka igenom det ett varv till.

När det gäller den andra punkten så tycker jag att Cureras processinriktade modell är rätt sällsynt. Eftersom jag som curator strävar efter att utöva ”slow curating”, så känns det enormt värdefullt. Jag är inte så intresserad av att åka någonstans och ägna någon månad åt att göra en utställning enligt den konventionella hierarkiska modellen. För mig känns det mycket viktigare att få lära känna regionen, konstnärerna i området, och den lokala publiken först, och bygga relationer som kan utvecklas till något annat i framtiden. Produktion är väldigt arbets- och resurskrävande, och sådant går bara att tillhandahålla en ändlig mängd av, så det känns viktigt för mig att bli medveten om vad vi har och vad jag kan göra av det först.

Kan du berätta mer om din aktuella forskning, och hur du skulle vilja utveckla den under din vistelse?

Just nu jobbar jag med ett långsiktigt projekt som fokuserar på hur vår produktion och konsumtion av livsmedel påverkar miljön. Projektet undersöker hur ohållbara jordbruksmetoder och kulturella matvanor kan bidra till att vi överförbrukar naturtillgångar, utarmar jorden, och exploaterar naturen på andra sätt. Min egen kultur är dessutom djupt rotad i maten och det gemensamma ätandet. Allt det här har gjort mig intresserad av att utforska hur vi äter våra landskap, särskilt när vi bor på platser där ingen mat odlas. Jag söker alltså mindre extraktivistiska tillvägagångssätt, exempelvis de kunskaper som håller på att gå förlorade kring samlande och säsongstätande, samtidigt som jag känner att vi måste undvika elitistisk retorik och skammande när det gäller folks kostval.

Norbottens klimat och jordbruk skiljer sig enormt från den turkiska sydkusten där jag växte upp, eller Spaniens sydöstra kust, där jag driver mitt eget konstnärsresidens. Båda dessa platser har ett klimat som lämpar sig för jordbruk året om, och utgör därmed viktiga brödbodar för hela Europa. Det för såklart med sig en kostnad för själva landskapet och dem som bor i det. Utifrån det här kontrastrika, globaliserade tankesättet kring mat vill jag utforska olika jordbruksmetoder, från modernt jordbruk till traditionella metoder för

boskapsskötsel och samlande, och se hur själva förhållandet till maten skiljer sig åt. Det här är naturligtvis också en relevant fråga för det lokala konstlivet. En sak jag vill poängtera här är att jag inte har för avsikt att romantisera någon enskild typ av livsmedelsförsörjning, eller föreslå orealistiska alternativ till de befintliga metoder som används. Det jag kommer hit för att göra är att förstå vad som sker på lokal nivå, hur människor upplever det, och hur konsten reagerar på det. Samtidigt vill jag såklart förmedla mina egna idéer, och kanske presentera en alternativ verklighet söderifrån.

I din ansökan nämner du vikten av att vårda långsiktiga relationer. Hur går du tillväga för att införliva sådana relationer i ditt arbete som curator?

Det där är ingen lätt fråga att besvara eftersom det beror på från fall till fall, men allmänt kan jag säga att jag alltid försöker se de människor jag arbetar med för de individer de är. Jag vet att det låter ganska vagt, men när jag jobbar med någon, så betraktar jag inte nödvändigtvis den personen utifrån några curerade, professionella identiteter. Jag försöker i stället på ett mer holistiskt plan se och förstå vem den människan är. Det innebär att jag måste vara beredd att lyssna när de berättar om sina farhågor, sin ångest, sina vardagsproblem, vad de bryr sig om vid sidan av konsten, och en hemsk massa annat. Till följd av det blir vi ofta något sårbara inför varandra, men det frambringar också en genuin ömsesidig omtanke. När den där inledande orsaken till vårt intresse, som är rent professionell, kan vidareutvecklas till en mer meningsfull kontakt, så blir relationen som uppstår naturligtvis långsiktig för mig.

Det är mycket enklare att få till det med folk som jag jobbar med eller träffar någorlunda regelbundet. Till exempel erbjuder jag curatorsamtal* varje vecka med de konstnärer som deltar i mitt residens. Efter dessa djupgående samtal kan en ömsesidig förståelse växa fram mellan oss, och det fortsatta samarbetet blir då mer organiskt. Det leder sen ofta till att jag kommer på projekt som sammanför olika konstnärer jag redan knutit sådana band till. Förhoppningsvis får de i och med det även en möjlighet att komma i kontakt med likasinnade, utöver själva deltagandet i projektet.

Missförstå mig inte nu – det är inte som att jag alltid arbetar med samma grupp av konstnärer! Jag är ingen Tarantino eller Scorsese! Men jag samarbetar ofta med konstnärer flera gånger, och ibland sker det på ett mer grundläggande plan i curatorsamtalen. Jag tror att det till viss mån beror på att jag tycker det är riktigt roligt att medverka i det konstnärliga arbetet, och att jag tror att det finns oändligt många sätt att curera på.

Vad hoppas du få med dig från det här residenset?

Jag skulle vilja få med mig hem en förståelse för Norrbotten: för markerna, för människorna, för maten, och för de lokala frågorna. När jag lämnar regionen vill jag känna att jag är så bekant med området och den lokala konstscenen det bara går, och känna att jag har fått goda förutsättningar att komma tillbaka hit någon gång i framtiden. När det gäller min forskning hoppas jag att jag ska ha fått en bättre förståelse för vad mat betyder för människorna här, fått lära mig lite om olika lokala sedvanor kring mat, och kanske till och med lärt mig några recept från trakten. Jag måste säga att Norrbotten ännu är ett stort utforskat område för mig, och att jag ser fram emot att bli överraskad av regionen, och knyta nya kontakter till den av alla möjliga slag.

*En form av konsultering, där jag bidrar aktivt i det konstnärliga arbetet utan att för den skull bli medskapare.

—
*Curera pågår mellan januari och juni 2023. Projektet består av tre överlappande och parallella delar: **Samverkan**; en serie föreläsningar, workshops och nätverksträffar, **Läranden**; ett samarbete med Stockholms Universitets masterprogram i curating och **Geografier**; ett curatorsresidens på plats i Norrbotten. Tillsammans verkar de olika delarna för att skapa dialog mellan curatorer och potentiella uppdrags- och bidragsgivare samt att initiera publika aktiviteter på olika platser i länet.*

*Ta del av hela programmet och läsa mer om bakgrunden till projektet Curera här: [Curera](#).
[Konstfrämjandet Norrbotten](#)*

Projektet genomförs med stöd av Kulturrådet, Resurscentrum för konst, Folkrörelsernas Konstfrämjande och Region Norrbotten.